

GENERALNY DYREKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA

Andrzej Szweda-Lewandowski

Warszawa, 07-01-2021 r.

DOOŚ-TSOOŚ.400.36.2020.TW

Pani

Ewa Makosz

Biuro Ochrony Środowiska

PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.

ul. Targowa 74, 03-734 Warszawa

Odpowiadając na pytania przedstawione w piśmie z dnia 10 grudnia 2020 r., znak: IOS1-0701-01.32/20, dotyczące sposobu postępowania w przypadku zamiaru wprowadzenia zmian do projektu dokumentu w trakcie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, przekazuję stanowisko w sprawie.

Odnosnie pytań 1 i 2, związanych z koniecznością ponownego poddania opiniowaniu przez właściwe organy projektu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko oraz zapewnienia możliwości udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, informuję że rozważenie zasadności powtórzenia wymienionych czynności powinno mieć miejsce każdorazowo wobec zamiaru modyfikacji projektu dokumentu i/lub prognozy. Przesłanka, którą przede wszystkim powinien uwzględnić organ opracowujący projekt, to zawartość planowanych modyfikacji, nie zaś specyfika podmiotu postulującego ich wprowadzenie. Ryzyko ewentualnego przedłużenia procesu opracowywania dokumentu z powodu dokonanych w nim zmian nie stanowi argumentu możliwego do uwzględnienia przy ocenie prawidłowości przeprowadzenia procedury oceny strategicznej. Co istotne, należy także pamiętać, że celem tej oceny jest nie tylko zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska, ale także komunikacja ze społeczeństwem.

Zatem w przypadku, kiedy planowane modyfikacje projektu będą się wiązać ze zmianami oddziaływania na środowisko – nie tylko w sensie rodzaju, ale też skali i natężenia oddziaływań – w zakresie znaczącym, organ opracowujący projekt powinien ponownie podjąć wskazane czynności, które, oprócz opracowania prognozy oddziaływania na środowisko, stanowią zasadnicze elementy oceny strategicznej. Należy przy tym podkreślić, że przesłanką do przeprowadzenia oceny, zgodnie z zasadą przezorności, jest ryzyko wystąpienia oddziaływania. Pewność można uzyskać dopiero w toku oceny. W przedmiotowym przypadku, jak wskazano w piśmie oraz, co wynika z przekazanych wraz z nim załączników, modyfikacja dokonana w roku oceny polega na dodaniu około 1150 km nie uwzględnionych wcześniej odcinków inwestycji, z których część będzie realizowana w obszarach Natura 2000. Zmiana będzie wymagała dokonania uzupełnień w prognozie oddziaływania na środowisko. Istnieje zatem wyżej wspomniana przesłanka do powtórzenia postępowania z udziałem społeczeństwa oraz opiniowania przez organy. W celu ułatwienia konsultacji i opiniowania poprzez ich zogniskowanie na zmianach, dokonanych w projekcie dokumentu i prognozie oddziaływania na środowisko, zalecane jest wyróżnienie tych zmian w przedkładanej dokumentacji oraz uzupełnienie tej dokumentacji o ich opis, jeżeli to zasadne, wraz z podaniem przyczyny dokonania danej zmiany. Podkreślenia wymaga, że w przypadku organów administracji opinia, po uprzedniej analizie przedłożonej dokumentacji, dotyczyć będzie wprowadzonych i wyróżnionych zmian, ewentualnie, jeżeli będzie to zasadne, ich interakcji z elementami uprzednio objętymi dokumentacją, np. o charakterze kumulacji.

Odnosząc się do stanowiska wyrażonego w ww. piśmie w brzmieniu *„wg przepisów prawa ponowne poddanie projektu dokumentu oraz prognozy opiniowaniu i konsultacjom społecznym nie jest wymagane, bowiem dokument aktualnie nadal znajduje się w fazie projektu. Wprawdzie zgodnie z art. 46 ust. 2 ustawy ooś „przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest też wymagane w przypadku projektu zmiany dokumentu (...), niemniej jednak powyższy przepis ma zastosowanie dla dokumentu wcześniej przyjętego, który następnie podlegałby zmianie”* informuję, że słusznie zaznaczono, że projekt dokumentu nie został przyjęty i bezzasadne byłoby stosowanie regulacji dotyczących jego zmiany na podstawie art. 46 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r., poz. 283, ze zm.). Należy jednak podkreślić, że wykluczenie potrzeby ponawiania wskazanych elementów strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w przypadku znaczących zmian, dokonanych w dokumentacji w trakcie tej oceny oznaczałoby dopuszczenie przyjmowania dokumentów o zawartości diametralnie innej, niż wersja poddana

zasadniczym czynnościom w ramach tej procedury. Mogłoby to stanowić poważny zarzut co do prawidłowości przeprowadzenia oceny w stosunku do danego dokumentu, rzutując na jego realizację, ale także zarzut systemowy, dotyczący prawidłowości prowadzenia strategicznych ocen oddziaływania na środowisko w Polsce. Należy tu także ponownie zwrócić uwagę na istotność w ocenie aspektu komunikacji ze społeczeństwem.

Odpowiadając na pytanie 3, związane z ponownym uzgodnieniem zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko, informuję, że i w tym przypadku niezbędne jest rozważenie indywidualne. W piśmie z dnia 10 grudnia 2020 r. oraz w załącznikach do niego wskazano jedynie lokalizacje dodanych odcinków inwestycji nie opisując ich charakteru. W sytuacji, kiedy w zakresie modyfikacji projektu znajdują się przedsięwzięcia o tym samym charakterze, co przedsięwzięcia ujęte w pierwotnej wersji projektu – w stosunku do którego uzgodniono zawartości prognozy oddziaływania na środowisko – nie będzie istniała potrzeba powtórznego ustalania zakresu i stopnia szczegółowości prognozy.

ANDRZEJ SZWEDA-LEWANDOWSKI
Generalny Dyrektor
Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/